

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ നവതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ നവതിതമഃ സർഗഃ ॥

അശ്വമേധാനുഷ്ഠാനേനേലായാഃ പുരുഷത്വസ്യ പ്രാപ്തിഃ

തഥോക്തവതി രാമേ തു
തസ്യ ജൻമ തദദ്ഭുതം |
ഉവാച ലക്ഷ്മണോ ഭൂയോ
ഭരതശ്ച മഹായശാഃ || 7.90.1 ||

ഇലാ സാ സോമപുത്രസ്യ
സംവത്സരമഥോഷിതാ |
അകരോത് കിം നരശ്രേഷ്ഠ
തത്ത്വം ശംസിതുമർഹസി || 7.90.2 ||

തയോസ്തദ് വാക്യമാധുർയം
നിശമ്യ പരിപൃച്ഛതോഃ |
രാമഃ പുനരുവാചേമാം
പ്രജാപതിസുതേ കഥാം || 7.90.3 ||

പുരുഷത്വം ഗതേ ശുഭേ
ബുധഃ പരമബുദ്ധിമാൻ |
സംവർതം പരമോദാര -
മാജുഹാവ മഹായശാഃ || 7.90.4 ||

ച്യവനം ഭൃഗുപുത്രം ച
 മുനിം ചാരിഷ്ടനേമിനം |
 പ്രമോദനം മോദകരം
 തതോ ദുർവാസസം മുനിം || 7.90.5 ||

ഏതാൻ സർവാൻ സമാനീയ
 വാക്യജ്ഞസ്തത്ത്വദർശനഃ |
 ഉവാച സർവാൻ സുഹൃദോ
 ധൈര്യേണ സുസമാഹിതാൻ || 7.90.6 ||

അയം രാജാ മഹാബാഹുഃ
 കർദമസ്യ ഇലഃ സുതഃ |
 ജാനീതൈനം യഥാഭൂതം
 ശ്രേയോ ഹ്യത്ര വിധീയതാം || 7.90.7 ||

തേഷാം സംവദതാമേവ
 ദ്വിജൈഃ സഹ മഹാത്മഭിഃ |
 കർദമസ്തു മഹാതേജാ -
 സ്തദാശ്രമമുപാഗമത് || 7.90.8 ||

പുലസ്ത്യശ്ച ക്രതുശ്ചൈവ
 വഷ്ട്കാരസ്തഥൈവ ച |
 ഓങ്കാരശ്ച മഹാതേജാ -
 സ്തമാശ്രമമുപാഗമൻ || 7.90.9 ||

തേ സർവേ ഹൃഷ്ടമനസഃ
 പരസ്പരസമാഗമേ |
 ഹിതൈഷിണോ ബാഹ്ലിപതേഃ
 പൃഥഗ്യാക്യാന്യമാബ്രുവൻ || 7.90.10 ||

കർദമസ്ത്വബ്രവീദ് വാക്യം
 സുതാർഥം പരമം ഹിതം |
 ദ്വിജാഃ ശൃണുത മദ്വാക്യം
 യഃ ശ്രോതൃഃ പാർഥിവസ്യ ഹി || 7.90.11 ||

നാൻയം പശ്യാമി ദൈഷജ്യ -
 മന്തരാ വൃഷഭധ്വജം |
 നാശ്വമേധാത് പരോ യജ്ഞഃ
 പ്രിയശൈവ മഹാത്മനഃ || 7.90.12 ||

തസ്മാദ് യജാമഹേ സർവേ
 പാർഥിവാർഥേ ദുരാസദം |
 കർദമേനൈവമുക്താസ്തു
 സർവ ഏവ ദ്വിജർഷഭാഃ || 7.90.13 ||

രോചയന്തി സ്ഥ തം യജ്ഞം
 രുദ്രസ്യാരാധനം പ്രതി |
 സംവർതസ്യ തു രാജർഷിഃ
 ശിഷ്യഃ പരപുരഞ്ജയഃ || 7.90.14 ||

മരുത്ത ഇതി വിഖ്യാത -
 സ്തം യജ്ഞം സമുപാഹരത് |
 തതോ യജ്ഞോ മഹാനാസീദ്
 ബുധാശ്രമസമീപതഃ || 7.90.15 ||

രുദ്രശ്ച പരമം തോഷ -
 മാജഗാമ മഹായശാഃ |
 അഥ യജ്ഞേ സമാപ്തേ തു
 പ്രീതഃ പരമയാ മുദാ || 7.90.16 ||

ഉമാപതിർദ്വിജാൻ സർവാ -
 നുവാച ഇലസന്നിധൗ |
 പ്രീതോഽസ്മി ഹയമേധേന
 ഭക്ത്യാ ച ദ്വിജസന്തമാഃ || 7.90.17 ||

അസ്യ ബാഹ്ലിപതേശ്ചൈവ
 കിം കരോമി പ്രിയം ശുഭം |
 തഥാ വദതി ദേവേശോ
 ദ്വിജാസ്തേ സുസമാഹിതാഃ || 7.90.18 ||

പ്രസാദയന്തി ദേവേശം
 യഥാ സ്മാത് പുരുഷസ്ത്രിലാ |
 തതഃ പ്രീതോ മഹാദേവഃ
 പുരുഷത്വം ദദൗ പുനഃ || 7.90.19 ||

ഇലായൈ സുമഹാതേജാ
 ദത്ത്വാ ചാന്തരധീയത |
 നിവൃത്തേ ഹയമേധേ ച
 ഗതേ ചാദർശനം ഹരേ || 7.90.20 ||

യഥാഗതം ദ്വിജാഃ സർവേ
 ത്വേഗച്ഛൻ ദീർഘദർശിനഃ |
 രാജാ തു ബാഹ്ലിമുത്സൃജ്യ
 മധ്യദേശേ ഹ്യനുത്തമം || 7.90.21 ||

നിവേശയാമാസ പുരം
 പ്രതിഷ്ഠാനം യശസ്കരം |
 ശശബിന്ദുശ്ച രാജർഷി -
 ര്ബാഹ്ലിം പരപുരഞ്ജയഃ || 7.90.22 ||

പ്രതിഷ്ഠാനേ ഇലോ രാജാ
 പ്രജാപതിസുതോ ബലീ |
 സ കാലേ പ്രാപ്തവാൻ ലോക -
 മിലോ ബ്രാഹ്മമനുത്തമം || 7.90.23 ||

ഐലഃ പുരുരവാ രാജാ
 പ്രതിഷ്ഠാനമവാപ്തവാൻ |
 ഈദൃശോ ഹൃശ്വമേധസ്യ
 പ്രഭാവഃ പുരുഷർഷഭൗ |
 സ്ത്രീഭൂതഃ പൗരുഷം ലേഭേ
 യചാൻയദപി ദുർലഭം || 7.90.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 ഉത്തരകാണ്ടേ നവതിതമഃ സർഗഃ ||